

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 7 lipca 2023 r.
(OR. en)

10738/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0235(NLE)

FRONT 208
COWEB 89
MIGR 216

WNIOSEK

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 7 lipca 2023 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

---

Nr dok. Kom.: COM(2023) 397 final

Dotyczy: Wniosek dotyczący DECYZJI RADY w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Umowy między Unią Europejską a Republiką Albanii dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Republice Albanii

---

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 397 final.

Zał.: COM(2023) 397 final

Bruksela, dnia 7.7.2023 r.
COM(2023) 397 final

2023/0235 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Umowy między Unią Europejską a Republiką Albanii dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Republice Albanii

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Jednym z zadań Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej („Agencja”) jest współpraca z państwami trzecimi w odniesieniu do obszarów objętych rozporządzeniem w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej (rozporządzenie (UE) 2019/1896, dalej zwane „rozporządzeniem”), „w tym w drodze ewentualnego operacyjnego rozmieszczania zespołów zarządzania granicami w państwach trzecich”¹. W szczególności Agencja, jako część Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, ma zapewnić europejskie zintegrowane zarządzanie granicami², którego jednym z elementów jest współpraca z państwami trzecimi w obszarach objętych rozporządzeniem, koncentrująca się w szczególności na sąsiadujących państwach trzecich oraz państwach pochodzenia lub państwach tranzytu w odniesieniu do nielegalnej migracji³. Agencja może współpracować z organami państw trzecich właściwymi w kwestiach objętych rozporządzeniem w zakresie niezbędnym do wykonywania swoich zadań⁴ i może prowadzić działania związane z europejskim zintegrowanym zarządzaniem granicami na terytorium państwa trzeciego pod warunkiem uzyskania zgody tego państwa trzeciego.

Zgodnie z art. 73 ust. 3 rozporządzenia – w okolicznościach, w których konieczne jest rozmieszczenie w państwach trzecich zespołów zarządzania granicami ze stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, a członkowie zespołów będą wykonywać uprawnienia wykonawcze – Unia powinna zawrzeć z danym państwem trzecim umowę o statusie. Taka umowa o statusie powinna opierać się na wzorze sporządzonym przez Komisję, o którym mowa w art. 76 ust. 1 tego rozporządzenia. Komisja przyjęła wzór umowy 21 grudnia 2021 r.⁵.

Republika Albanii leży na zachodniobałkańskim szlaku migracyjnym, na którym odbywa się na znaczną skalę nieuregulowana migracja do Unii Europejskiej, zarówno drogą lądową, jak i przez Morze Adriatyckie. . W 2022 r. Agencja zarejestrowała ponad 144 000 przypadków i prób niedozwolonego przekroczenia zewnętrznej granicy Unii Europejskiej szlakiem zachodniobałkańskim. Migranci o nieuregulowanym statusie padają ofiarą zorganizowanych grup przestępczych zajmujących się przemytem ludzi i są wysoce narażeni na łamanie praw człowieka. Duża liczba przybywających osób o nieuregulowanym statusie i wniosków o udzielenie azylu skutkuje również znaczną presją na niektóre państwa członkowskie Unii Europejskiej, z czego wynika potrzeba wspólnych, skoordynowanych działań na szczeblu Unii.

Albania była pierwszym krajem, który zawarł z Unią Europejską umowę o statusie. Ta umowa – oparta na poprzednim rozporządzeniu w sprawie Europejskiej Straży Granicznej

---

¹ Art. 10 ust. 1 lit. u) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

² Art. 71 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1896.

³ Art. 3 lit. g) rozporządzenia (UE) 2019/1896.

⁴ Art. 73 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1896.

⁵ Komunikat COM(2021) 829 – Wzór umowy o statusie, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylecia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624.

i Przybrzeżnej (rozporządzenie (UE) 2016/1624⁶) – została podpisana w październiku 2018 r. i weszła w życie w dniu 1 maja 2019 r.⁷.

Wspólne operacje prowadzone w oparciu o tę umowę o statusie ograniczają się jednak do granic lądowych Albanii z Unią Europejską i do części Morza Adriatyckiego. Frontex, w ramach tych ograniczeń, rozpoczął dwie wspólne operacje w Albanii: w dniu 22 maja 2019 r. – wspólną operację „Albania lądowa” na granicy lądowej Albanii z Grecją oraz w dniu 24 marca 2021 r. – wspólną operację „Albania morska” na granicy morskiej Albanii. W ramach tych wspólnych operacji obecnie rozmieszczonych jest około 150 funkcjonariuszy Fronteksu, którzy usprawnili kontrole graniczne, ograniczyli nielegalną migrację i zwalczają przestępczość transgraniczną.

W dniu 18 listopada 2022 r., po wejściu w życie rozporządzenia (UE) 2019/1896 rozszerzającego zakres umów o statusie, Rada upoważniła Komisję do rozpoczęcia z Republiką Albanii, Czarnogórą, Serbią oraz Bośnią i Hercegowiną negocjacji w sprawie umów o działaniach operacyjnych, które Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej ma prowadzić w tych państwach na podstawie tego nowego rozporządzenia. 30 listopada 2022 r. Komisja zorganizowała spotkanie inauguracyjne z przedstawicielami czterech wyżej wymienionych państw, podczas którego przedstawiono najistotniejsze nowe elementy wzoru umowy o statusie. 22 i 23 lutego 2023 r. Komisja Europejska, w imieniu Unii Europejskiej, i Republika Albanii przeprowadziły w Tiranie formalne negocjacje w sprawie umowy. Komisja uważa, że osiągnięto cele wyznaczone przez Radę w jej wytycznych negocjacyjnych i że umowa o statusie może zostać przyjęta przez Unię.

Załączony wniosek dotyczący decyzji Rady stanowi podstawę prawną dla zawarcia Umowy między Unią Europejską a Republiką Albanii dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Republice Albanii.

Sytuacja państw stowarzyszonych w ramach Schengen

Niniejszy wniosek opiera się na dorobku Schengen w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi. Unia nie jest jednak uprawniona do zawarcia umowy o statusie z Republiką Albanii w sposób, który byłby wiążący dla Norwegii, Islandii, Szwajcarii i Liechtensteinu. Aby zapewnić funkcjonariuszom straży granicznej i innym odpowiednim członkom personelu wysyłanym przez te państwa do Republiki Albanii taki sam status, jak ten przewidziany w przyszłej umowie o statusie, wspólne deklaracje załączone do umowy o statusie powinny wskazywać, że pożądane jest zawarcie podobnych umów między Republiką Albanii a każdym z tych krajów stowarzyszonych.

Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE⁸; Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jej przyjęciu i nie jest nią związana ani jej nie stosuje. Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i

---

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 863/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady, rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 i decyzję Rady 2005/267/WE (Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 1).

⁷ Dz.U. L 46 z 18.2.2019, s. 3.

⁸ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wzmocnienie kontroli na terytorium Republiki Albanii będzie miało pozytywny wpływ na zarządzanie granicami zewnętrznymi Unii, a także granicami samej Republiki Albanii. Zawarcie umowy o statusie wpisująłoby się w szersze cele i priorytety współpracy określone w układzie o stabilizacji i stowarzyszeniu między Unią Europejską a Republiką Albanii⁹.

Zawarcie umowy o statusie mogłoby również wesprzeć szerszej zakrojone wysiłki i zobowiązania Unii Europejskiej na rzecz dalszego rozwoju współpracy i zdolności¹⁰ w celu ułatwienia zarządzania reagowaniem kryzysowym i promowania konwergencji w kwestiach zagranicznych i bezpieczeństwa między Unią a Republiką Albanii.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną niniejszego wniosku stanowi art. 77 ust. 2 lit. b) i d) oraz art. 79 ust. 2 lit. c) TFUE w związku z art. 218 ust. 6 lit. a) TFUE.

Uprawnienie Unii Europejskiej do zawarcia umowy o statusie jest wyraźnie przewidziane w art. 73 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1896, w którym stwierdza się, że „[w] okolicznościach, w których konieczne jest rozmieszczenie w państwach trzecich zespołów zarządzania granicami ze stałej służby, a członkowie zespołów będą wykonywać uprawnienia wykonawcze, Unia zawiera z danym państwem trzecim [...] umowę w sprawie statusu”.

Na podstawie art. 3 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Unia ma wyłączną kompetencję do zawierania umów międzynarodowych, jeżeli ich zawarcie zostało przewidziane w akcie ustawodawczym Unii. Art. 73 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1896 przewiduje, że to „Unia zawiera z danym państwem trzecim” umowę o statusie. W związku z tym umowa, która ma zostać podpisana i zawarta z Republiką Albanii, wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 73 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1896 proponowana umowa o statusie opiera się na wzorze umowy przyjętym przez Komisję w grudniu 2021 r.¹¹, z uwzględnieniem uzgodnionych wcześniej postanowień obowiązującej obecnie umowy o statusie z Republiką Albanii¹².

- **Pomocniczość i proporcjonalność**

Potrzeba wspólnego podejścia

Umowa o statusie umożliwi rozmieszczenie w Republice Albanii zespołów Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, z wykorzystaniem wszystkich możliwości oferowanych w ramach rozporządzenia (UE) 2019/1896. Bez takiego narzędzia jedyną możliwością – wykraczającą poza bardzo ograniczony zakres geograficzny obecnej umowy o statusie z Republiką Albanii – jaką dysponują państwa członkowskie, aby rozwijać i wdrażać europejskie zintegrowane zarządzanie granicami i wspierać Republikę Albanii w zarządzaniu znaczną liczbą migrantów pragnących przejechać przez jej terytorium, jest rozmieszczanie zasobów na zasadzie

⁹ Dz.U. L 108 z 29.4.2010, s. 3.

¹⁰ Takich jak szkolenia, orientacja sytuacyjna, sprzęt, zdolność reagowania, rozmieszczenie personelu itp.

¹¹ Komunikat COM(2021) 829.

¹² [EUR-Lex - 22019A0218\(01\) - PL - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

porozumień dwustronnych. Do lepszego zarządzania granicami Republiki Albanii niezbędne jest zatem wspólne podejście.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

Ponieważ będzie to nowa umowa, nie można było przeprowadzić oceny ani kontroli sprawności istniejących instrumentów. Ocena skutków nie jest konieczna do negocjacji umowy o statusie.

- **Prawa podstawowe**

Jako określono w motywie 88 rozporządzenia (UE) 2019/1896 Komisja oceni sytuację w zakresie praw podstawowych odnoszącą się do obszarów objętych umową o statusie w Republice Albanii i poinformuje o tym Parlament Europejski.

Planowana umowa będzie zawierać praktyczne środki w zakresie przestrzegania praw podstawowych i musi zapewniać pełne poszanowanie praw podstawowych w czasie działań organizowanych na jej podstawie. Umowa zapewni niezależny i skuteczny mechanizm składania skarg zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia (UE) 2019/1896 w celu monitorowania i zapewnienia poszanowania praw podstawowych we wszystkich działaniach organizowanych na podstawie umowy.

- **Ochrona danych**

Jeżeli postanowienia umowy o statusie związane z przekazywaniem danych znacznie odbiegają od wzoru umowy o statusie, zasięga się w tym zakresie opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych.

4. WPLYW NA BUDŻET

Umowa o statusie nie pociąga za sobą żadnych skutków finansowych. Faktyczne rozmieszczenie zespołów straży granicznej na podstawie planu operacyjnego wiązałoby się z kosztami ponoszonymi z budżetu Agencji. Przyszłe operacje w ramach umowy o statusie będą finansowane z zasobów własnych Agencji, jak przewidziano w rocznym cyklu budżetowym Unii.

Wkład Unii na rzecz Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej już stanowi część budżetu Unii, jak określono w konkluzjach Rady dotyczących porozumienia w sprawie wieloletnich ram finansowych.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Komisja zapewni prawidłowe monitorowanie wdrożenia umowy o statusie.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Umowy między Unią Europejską a Republiką Albanii dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Republice Albanii

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. b) i d) oraz art. 79 ust. 2 lit. c), w związku z art. 218 ust. 6 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego¹³,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z decyzją Rady 2023/XXX z dnia [...] Umowa między Unią Europejską a Republiką Albanii dotycząca działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Republice Albanii („umowa”) została podpisana przez [...] w dniu [...], z zastrzeżeniem jej zawarcia w późniejszym terminie.
- (2) Zgodnie z art. 73 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896¹⁴ w okolicznościach, w których konieczne jest rozmieszczenie w państwach trzecich zespołów zarządzania granicami ze stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, a członkowie zespołów będą wykonywać uprawnienia wykonawcze, Unia powinna zawrzeć z danym państwem trzecim umowę o statusie na podstawie art. 218 Traktatu.
- (3) Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE¹⁵; Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jej przyjęciu i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (4) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii¹⁶, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje. Ponieważ niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, zgodnie z art. 4 tego protokołu Dania – w terminie sześciu miesięcy po przyjęciu przez Radę niniejszej decyzji – podejmuje decyzję, czy dokona jej transpozycji do swego prawa krajowego.
- (5) Umowę należy zatwierdzić w imieniu Unii,

---

¹³ Dz.U. C, s. .

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylecia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1).

¹⁵ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

¹⁶ Protokół (nr 22) w sprawie stanowiska Danii, Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 299.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Umowa między Unią Europejską a Republiką Albanii dotycząca działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Republice Albanii (zwana dalej „Umową”) zostaje niniejszym zatwierdzona w imieniu Unii¹⁷.

Artykuł 2

Komisja w imieniu Unii powiadamia Republikę Albanii, zgodnie z art. 22 ust. 1 Umowy, w celu wyrażenia zgody Unii na związanie się Umową.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia¹⁸.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

---

¹⁷ Tekst umowy opublikowano w Dz.U. L, s. .

¹⁸ Data wejścia w życie umowy zostanie opublikowana przez Sekretariat Generalny Rady w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.